

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3330

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *de ontwikkelingen rondom de landsadvocaat* (ingezonden 20 mei 2022).

Antwoord van Minister Yeşilgöz-Zegerius (Justitie en Veiligheid), mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ontvangen 29 juni 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 3081

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht dat het Bureau Financieel Toezicht (BFT), de toezichthouder op o.a. het notariaat, heeft besloten om geen juridische bijstand meer af te nemen bij het kantoor van de landsadvocaat?¹

Antwoord 1

Ja, ik heb hiervan kennis genomen.

Vraag 2

Herinnert u de eerdere vragen over de fraudezaak bij Pels Rijcken en het feit dat het BFT voor juridische bijstand gebruik maakte van de diensten van Pels Rijcken?² Herinnert u ook uw antwoord op vraag 13, namelijk dat het BFT zou hebben aangegeven vooralsnog geen noodzaak te zien om voorzieningen te treffen voor het inroepen van een ander kantoor voor juridische bijstand dan Pels Rijcken? Zo ja, kunt u aangeven wat er veranderd is sindsdien waardoor het BFT er nu wel voor kiest om niet langer een beroep te doen op Pels Rijcken voor juridische bijstand?

Antwoord 2

Ja, ik herinner me de beantwoording van de genoemde vragen en meer specifiek de vraag over de juridische bijstand van het BFT door Pels Rijcken. In 2014 sloot het BFT een tijdelijk raamcontract af met de Landsadvocaat voor bepaalde juridische dienstverlening, welk contract een aantal keer is verlengd. Nu op 1 juli a.s. het contract met Pels Rijcken afloopt, is dit voor het BFT aanleiding om te evalueren en te beslissen of verlenging in de rede ligt. Het BFT heeft in het verleden een aantal keer gebruik gemaakt van de juridische

¹ NRC, 19 mei 2022 (www.nrc.nl/nieuws/2022/05/19/toezichthouder-bft-stopt-contract-met-pels-rijcken-a4124905)

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 3520

dienstverlening van Pels Rijcken, in de regel voor kwesties niet samenhangend met zijn toezichtstaak. Het BFT wil voor de toekomst per kwestie bekijken, of, en zo ja, welk advocatenkantoor wordt ingeschakeld. Daarbij kan nog steeds een beroep gedaan worden op Pels Rijcken. Voor de handhaving van overtredingen blijft het BFT gebruik maken van zijn eigen gekwalificeerde juristen.

Vraag 3

Zijn er nog andere kantoren waarvan het BFT juridische diensten afneemt, maar waar zij ook toezicht op houdt in haar rol als toezichthouder op het notariaat? Zo ja, welke en vindt u het in zijn algemeenheid wenselijk dat een toezichthouder diensten afneemt van een organisatie waar ze ook toezicht op houdt?

Antwoord 3

Het BFT neemt momenteel geen juridische diensten van andere kantoren af die onder zijn toezicht staan. Zoals reeds eerder is beantwoord, maakt het BFT uitsluitend gebruik van de advocaten van Pels Rijcken, met name ten aanzien van algemene juridische kwesties (zoals met betrekking tot de Wet open overheid en civielrechtelijke aansprakelijkheid) en arbeidsrechtelijke vraagstukken. Bij gerechtelijke procedures bij tuchtkamers of in het kader van bestuursrechtelijke procedures doet het BFT in beginsel zijn eigen vertegenwoordiging.

Het BFT benadrukt dat het als toezichthouder op onder andere het notariaat geen juridische diensten afneemt van beroepsbeoefenaren vallende onder zijn toezicht, noch van notarissen van Pels Rijcken noch van andere notaris-kantoren.

Vraag 4

Zou het niet goed zijn om, in het verlengde van het contract wat nu met Pels Rijcken is overeengekomen over te leveren advocatendiensten aan de Staat, ook strengere eisen te stellen aan kantoren waar de Staat notariële diensten afneemt; zeker gezien het feit dat de Staat slachtoffer is geworden van frauduleuze praktijken gelegen in het notariaat en niet eens zozeer in de advocatuur? Zo ja, wanneer kan de Kamer deze strengere eisen tegemoet zien?

Antwoord 4

Zoals ik in mijn brief van 16 mei jl. schreef, zullen onderdelen van de Staat die notariële diensten afnemen bij het kantoor van de landsadvocaat, voor zover nodig, voor de korte termijn op zoek gaan naar één of meer aanbieders van notariële diensten. Zij zullen hierbij zo mogelijk rekening houden met de strengere eisen in het contract met de landsadvocaat. Of, en welke van, deze eisen in het concrete geval gesteld kunnen worden aan een notaris-kantoor, zal samenhangen met de aard van de opdrachtverlening alsook van het aantal opdrachten die de verschillende onderdelen van de Staat bij een aanbieder afnemen. Voor de langere termijn heeft het kabinet advies gevraagd aan de commissie Silvis over de vraag of de eisen die relevant zijn voor advocatendiensten ook aan een notariële dienstverlener gesteld zouden kunnen worden. Naar aanleiding hiervan zal het kabinet bezien hoe de notariële dienstverlening aan de Staat op de langere termijn dient te worden ingericht.

Vraag 5

Klopt het dat geen van de leden van de door u ingestelde commissie Silvis specifieke notariële deskundigheid heeft? Zo ja, hoe rijmt u dat met het gegeven dat één van de opdrachten van de commissie is om te bekijken of en zo ja welke eisen aan notariële dienstverleners opgelegd zouden moeten worden als zij door de Staat worden ingeschakeld voor notariële diensten? Bent u alsnog bereid te bekijken of alsnog een lid met notariële deskundigheid aan de commissie Silvis kan worden toegevoegd?

Antwoord 5

Ja, dat klopt. Of het, gelet op de wens van het kabinet tot uitbreiding van de opdracht, noodzakelijk is een lid met specifieke notariële expertise te benoemen, is bij de bespreking van de samenstelling van de commissie met

de (destijds beoogd) voorzitter besproken. Daarbij is overwogen dat het zwaartepunt van de opdracht ligt op het vlak van advocatendiensten. De commissie onderzoekt onder meer in hoeverre de eisen die inhoudelijk en procedureel minimaal gesteld zouden moeten worden aan een of meer (markt)partij(en) om advocatendiensten aan de Staat bij die partij(en) te beleggen, op overeenkomstige wijze relevant kunnen zijn voor notariële dienstverlening aan de Staat. Daarbij wordt ook een beschrijving verlangd van de beperkingen die het ambt van notaris in dit verband met zich meebrengen. Enkele leden van de commissie hebben vanuit hun ervaring als advocaat ervaring bij een kantoor dat ook notariële dienstverlening aanbiedt. De commissie kan voor zover nodig externe expertise inschakelen, hetzij in mondeling overleg met relevante deskundigen op dit terrein dan wel door een gericht aan een deskundige door de commissie gevraagde rapportage. Ik heb aan de voorzitter aangegeven dat als de commissie op enig moment tot het oordeel zou komen dat benoeming van een extra lid met specifieke notariële deskundigheid noodzakelijk zou zijn om de opdracht goed uit te voeren, ik daartoe zal overgaan.